

PUSKARININKIAI SĖMĖSI PATIRTIES VOKIETIJOJE

Paskutinę šių metų sausio savaitę Lietuvos kariuomenės pajėgų, Logistikos, Mokymo ir personalo valdybų, Geležinio Vilko brigados, Puskarininkių mokyklos ir Mokomojo pulko vyriausieji puskarininkiai, vadovaujami Lietuvos kariuomenės vyriausiojo puskarininkio Sauliaus Baldausko, buvo išvykę į seminarą Strausberge (Vokietijoje).

Apie šią išvyką kalbamės su Logistikos valdybos vyr. puskarininkiu Dariumi MASIULIU.

Bendradarbiavimo poreikis

– **Kaip ir kieno iniciatyva gimė ši kariuomenių vyriausiųjų puskarininkių tarptautinė bendravimo forma?**

– Praėjusių metų pabaigoje į Lietuvą atvykęs Vokietijos kariuomenės vadas generolas Wolfgangas Šnaiderhanas susitiko su Lietuvos kariuomenės vadu generolu leitenantu Valdu Tutkumi. Jie daug kalbėjosi apie tolesnį abiejų šalių kariuomenių bendradarbiavimą. Tada ir nuspręsta, kad viena iš bendradarbiavimo kryptių galėtų būti glaudesni vyriausiųjų kariuomenių puskarininkių kontaktai. Šis susitarimas ir buvo realizuotas.

– **Susitikimui pasirinkta seminaro forma. Kas jį organizavo?**

– Seminarą organizavo Vokietijos kariuomenės Vadovavimo plėtros ir pilietinio ugdymo centro 5-asis skyrius. Šis skyrius atsakingas už tarptautinį bendradarbiavimą. Jis įsikūręs Strausberge, miestelyje esančiame apie 40 km į Rytus nuo Berlyno centro. Įdomu tai, kad iki Vokietijos susivienijimo 1990 metais toje vietoje buvo Vokietijos Demokratinės Respublikos gynybos ministerijos konferencijų centras. Pats Vadovavimo plėtros ir pilietinio ugdymo centras yra didžiulė organizacija, turinti 5 pagrindinius

skyrius. Centre yra štabo grupė ir aptarnavimo grupė, dalinio gydytojas.

– **Kokia buvo seminaro programa?**

– Pagrindinė seminaro idėja buvo kuo geriau supažindinti mus, svečius iš Lietuvos, su puskarininkių rengimu, jų paskirtimi Vokietijos kariuomenėje ir su Vokietijos ginkluotųjų pajėgų vadovavimo filosofija ir principais. Tai pat buvo pristatytas bazinis karių parengimas viename iš oro pajėgų sudėtyje esančių mokomųjų pulkų, kalbėta apie jų kariuomenėje discipliną užtikrinančias drausmines nuobaudas, apie karių teises ir karių interesų atstovus, esančius kiekvieno lygmens (eilinių, seržantų, puskarininkių, karininkų) kariuomenės vienetė. Be to, buvo surengtos išvykos į Berlyną, viena iš jų – į Reichstagą – Vokietijos parlamentą. Susitikome su parlamentaru, gynybos komiteto nariu p. Winfriedu Nachtwei. Jis mums papasakojo apie parlamentinę karinių pajėgų kontrolę ir apie parlamento sprendimus dėl vokiečių karių siuntimo į tarptautines operacijas. Kitas vizitas buvo į Vokietijos gynybos ministeriją, ten kalbėta apie tai, kokiose tarptautinėse operacijose dalyvauja vokiečių kariai, daugiausiai apie vokiečių karių tarnybą Afganistane. Dar vienas itin įdomus vizitas buvo į Parlamento įgalotinio Vokietijos ginkluotosioms pajėgoms būstinę, kur susitikome su įgalotinio atstovais ir išklauseme pranešimų apie jų veiklą ir atsakomybę – labai panašu į tai, už ką atsako ir ką daro mūsų Generalinė inspekcija. Skirtumas tas, kad jų parlamento įgalotinis atsiskaito tiesiai parlamentui: tiesiogiai informuoja parlamentarus apie tai, kas negerai ginkluotosiose pajėgose ir kuo nepatenkinti kariai, nesvarbu, kad ir kas tai būtų – maitinimo problemos, neobjektyvūs fizinio lavinimo normatyvų reikalavimai ar tiesiog atskirų tyrimų reikalaujantys tiek karių, tiek

Susitikimas su parlamento igaliotiniu Vokietijos ginkluotosioms pajėgoms.

ir vadų nusiskundimai. Taip pat susitikome su vokiečių karių profesinės sąjungos atstovais, jie papasakojo, kaip yra atstovaujama karių interesams, susijusiems su socialinėmis garantijomis, darbo užmokesčiu ir kitais visuomeninio gyvenimo dalykais.

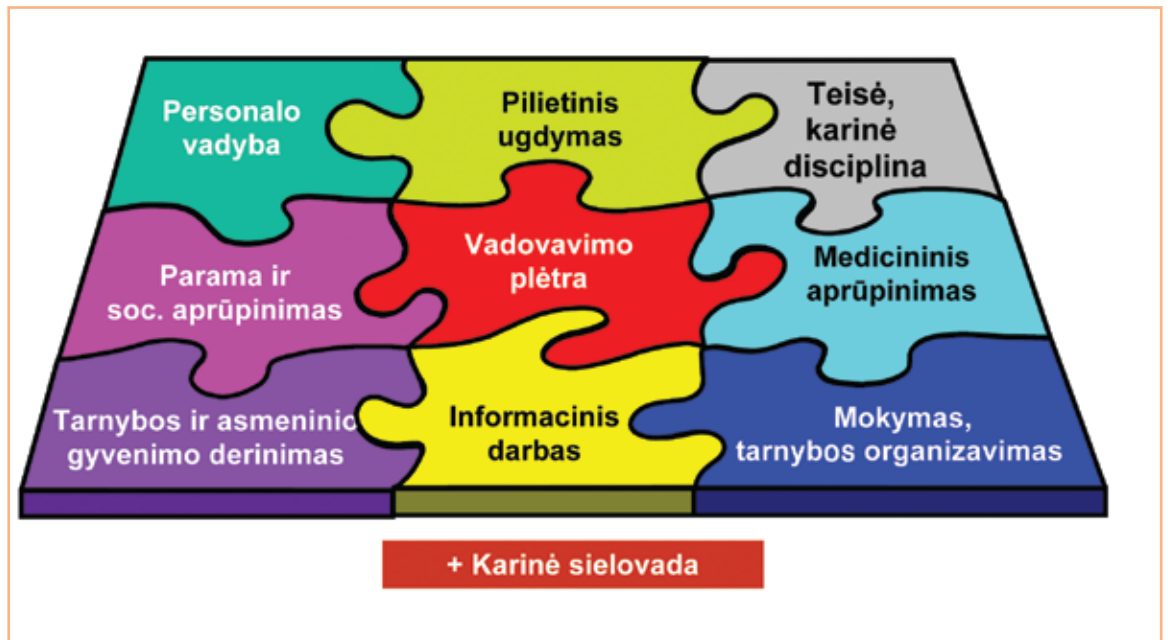
principų yra tas, kad jie moko ir reikalauja iš kiekvieno lygio vado, kad visų pirma būtų laikomasi nuostatos, jog kiekvienas karys yra pilietis su uniforma, atsidavęs, gerai pasirengęs kovotojas, sąmoningai atsakomybę suprantantis pilietis ir, svarbiausia, – laisva asmenybė.

Bendravimas stiprina pasitikėjimą

– Kuo ypatingas vadovavimas Vokietijos kariuomenėje?

– Kaip minėjau, pagrindinis seminaro tikslas buvo kuo plačiau supažindinti Lietuvos atstovus su Vokietijos kariuomene ir puskarininkių vaidmeniu bei pagrindiniais jų karinio vadovavimo principais. Visą savo vadovavimo koncepciją jie grindžia vidiniu vadovavimu (vok. – Innere Führung), kurį jų atsargos generolas leitenantas Wolfas Grafas von Baudissinas (1907–1993) apibūdino taip: „Vidinis vadovavimas reiškia karinį vadovavimą ir valdymą, atsižvelgiant į socialinius ir individualius aspektus.“ Vienas iš pagrindinių vidinio vadovavimo

Ir tai pavaizduota lentelėje, kuri, kaip jie patys juokauja, panaši į „Mersedeso“ ženklą: kovai pasirengęs karys, atsakomybę suprantantis pilietis, laisva asmenybė. Kiti vidinio vadovavimo tikslai ir siekiai yra: teisė, karinė disciplina, karinės tarnybos arba pačių karinių pajėgų būtinumo pagrindimas. Skirtumų tarp ginkluotųjų pajėgų ir visuomenės suderinimas arba, kitaip tariant, kariuomenės integracija į visuomenę ir valstybę, stengiantis, kad visi suvoktų, jog savo pareigas reikia vykdyti sąžiningai ir laiku prisiiimti atsakomybę. Svarbus faktorius – vidinės tvarkos kūrimas.

– Ar turėjote galimybių daugiau pabendrauti su Vokietijos kariuomenės puskarininkiais?

– Seminaras buvo skirtas ne tik svečiams iš Lietuvos. Jame dalyvavo ir 10 Vokietijos kariuomenės puskarininkių. Taigi viso seminaro metu turėjome puikias galimybes klausinėti vokiečių kolegų, kaip jie sprendžia problemas, susijusias su kasdienine karių veikla, pakalbėti apie karininkų, puskarininkių ir eilinių karių tarpusavio santykius, apie jų karjeros galimybes ir rotacijos priežastis. O vokiečių puskarininkiai daug ką sužinojo apie Lietuvos kariuomenę ir keletą naujų dalykų apie savo pačių kariuomenę, nes ne kiekvienas iš jų turi galimybę apsilankyti savo šalies parlamente ir susitikti su Gynybos komiteto nariu ar apsilankyti parlamento įgaliojimo Vokietijos ginkluotosioms pajėgoms būstinėje. Be to, vokiečių puskarininkiai pabrėžė, kad jie buvo maloniai nustebinti kolegų iš Lietuvos aktyvumu ir noru

sužinoti kuo daugiau, atvirumu, noru bendrauti ir bendradarbiauti, o tai liudija, kad Lietuvos kariuomenės seržantų ir puskarininkių korpusas aktyviai domisi kitų NATO šalių kariuomenėmis, jų karių patirtimi. Be abejo, tai stiprina pasitikėjimą mumis, kaip visaverčiais partneriais.

Kariuomenės stuburas

– Koks puskarininkių vaidmuo Vokietijos kariuomenėje?

– Puskarininkiai, ypač turintys didelį tarnybos stažą ir patirtį, kaip jie patys sako, yra puikūs vidinės jungiamosios grandies vadybininkai. Būtent jie suburia žemesnių laipsnių karių bendram tikslui siekti ir kartu užtikrina sėkmingą eilinių, seržantų ir puskarininkių bendradarbiavimą su karininkais. Puskarininkiai yra vertinami ir kaip tam tikros srities specialistai, pasirinktos specialybės meistrai. Jų manymu, bet kuris puskarininkis turi būti pasiruošęs bet kada vykti į bet kokią operaciją ar užduotį, pasiryžęs tobulėti ir siekti žinių, nes atsiranda nauja ginkluotė, įranga, naujos procedūros ir t. t. Įdomu tai, kad seržantas, norėdamas tapti puskarininkiu, turi dalyvauti atrankoje, kad būtų siunčiamas į Puskarininkių rengimo mokyklą, kur mokymas gali trukti iki 2 metų. Tik sėkmingai baigęs mokslus jis gali pretenduoti į atitinkamą puskarininkio laipsnį ir pareigas. Apie panašias atrankas gal jau būtų laikas pagalvoti ir mums, ypač pereinant

prie profesionalios kariuomenės. Puskarininkių mokymas jų karinėse mokymo įstaigose apima puskarininkių kaip vadų rengimą – sutelkiamas dėmesys į vadovavimo ugdymą, puskarininkio kaip instruktoriaus parengimą ir netgi lavinimą būti tinkamu karių auklėtoju ir puskarininkių kaip specialistų rengimą, jeigu jie dar neturi atitinkamo civilinio ar karinio išsilavinimo. Taigi jų parengti puskarininkiai eina vadų pareigas, atitinkančias jų atsakomybės lygmenį, yra labai artimi asmenys priskirtiems atlikti kokią nors užduotį arba jų vadovaujamiems kariams ir civiliams darbuotojams, dirba specialistais, yra vertinami kaip kvalifikuoti, atsakingi bendradarbiai, karininkų patarėjai, o neretai – jų pavaduotojai specialybės klausimais.

– **Ar bus plėtojamas bendradarbiavimas? Kokia panašių seminarų nauda?**

– Norėtusi tikėtis, kad bendradarbiavimas ir toliau bus plėtojamas. Tiek vokiečių puskarininkiai, tiek ir mūsų turėjo puikią galimy-

bę susipažinti su skirtingų šalių puskarininkių *Seminaro dalyviai.* luomu, vadovavimo principais, karių tarnybos organizavimo pagrindais. O tai ypač aktualu, kai vis daugiau mūsų karių vyksta į tarptautines operacijas kitų šalių vienetų sudėtyje arba rengiasi dalyvauti budėjimuose NATO Greitojo reagavimo pajėgose, Europos Sąjungos kariuose vienetuose, kuriems vokiečiai skiria didžiulius pajėgumus. Anot Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vyr. puskarininkio Arūno Birbalo, „smagiausia, jei svetimoje vietovėje sutinki kolegą, su kuriuo kartu kur nors mokeisi arba dalyvavai panašiam seminare. Tada daugybė dalykų išsprendžiama daug greičiau ir efektyviau.“ Į tokius seminarus vokiečiai jau buvo pasikvietę britų, JAV, lenkų ir prancūzų kariuomenių puskarininkius. Visų gerai vertinamų kariuomenių stuburas yra kvalifikuoti ir atsakingi seržantai bei puskarininkiai.

Kalbino Juozas Pocius